

Rzeszów, 14.01.2018

prof. dr hab. Zofia Bilut-Homplewicz
Katedra Lingwistyki Stosowanej
Uniwersytet Rzeszowski

**Recenzja osiągnięć dr. Józefa Jarosza ubiegającego się o nadanie stopnia doktora
habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo**

Dr Józef Jarosz jest absolwentem filologii germańskiej, studia magisterskie ukończył w 1993 r. na Uniwersytecie Wrocławskim. Następnie podjął studia doktoranckie i uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w 2006 r., również na Uniwersytecie Wrocławskim, na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Duńskie i niemieckie ekwiwalenty tłumaczeniowe polskich przyimków we frazach temporalnych* napisanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Krzysztofa Janikowskiego. Dr Józef Jarosz otrzymał w 2007 r. Nagrodę Rektora UWr za tę rozprawę. Od początku swej pracy zawodowej Józef Jarosz związany jest z Uniwersytetem Wrocławskim, gdzie został zatrudniony w 2006 r. w Instytucie Filologii Germańskiej w Zakładzie Języka Niemieckiego, najpierw na stanowisku asystenta, a następnie adiunkta. Od 1.09.2012 r. jest kierownikiem Pracowni Skandynawistyki w Zakładzie Języka Niemieckiego.

**Ocena osiągnięcia naukowego w rozumieniu Ustawy z dn. 14 marca o stopniach
naukowych i tytule naukowym... [z późniejszymi zmianami]**

Dr Józef Jarosz uznaje za swe osiągnięcie badawcze monografię *Grabinschrift – eine Textsorte im Wandel. Eine diachrone Studie am deutschen epigrafischen Material 1780-2015*. Wrocław-Dresden. Atut/ Neisse Verlag. 500 str.

Obszerna rozprawa składa się z sześciu rozdziałów, z których pierwszy stanowi wstęp, a ostatni zawiera zakończenie i przedstawia perspektywy badawcze. Pracę poprzedza krótkie

podziękowanie, a zamyka wykaz ilustracji i tabel, wykaz źródeł oraz bibliografia. Książka ukazała się w serii *Breslauer Studien zur Medienlinguistik – Wrocławskie Studia z Lingwistyki Mediów*, t. 5.

Monografia reprezentuje badania usytuowane w nurcie diachronicznym w zakresie genologii i poświęcona jest gatunkowi *inskrpcja nagrobna*. Wybierając ten zakres Autor dał wyraz uwarunkowaniom historycznym i kulturowym rozwoju badanego gatunku tekstu, na co w germanistycznej genologii lingwistycznej zwracają szczególną uwagę m.in. Ulla Fix i Eva Martha Eckkrammer. Uwzględniając aspekt historyczny badacz ukazuje rozwój wybranego gatunku, będącego świadectwem kultury na określonym etapie jej rozwoju – tu kultury funeralnej, na którą mają wpływ różne kierunki i prądy. Można więc w pełni zgodzić się z uzasadnieniem zamieszczonym we wprowadzeniu, w którym Autor akcentuje wagę tej tematyki. Podkreślić należy, że nie była ona do tej pory w dostatecznym stopniu dyskutowana we współczesnych badaniach językoznawczych, a bardziej szczegółowo ujmując, również z perspektywy genologii historycznej.

We wstępie (rozdz. 1) Autor zawarł informacje natury ogólnej, określił pytania badawcze, podstawy teoretyczne, zamieścił uwagi o materiale zebrany do analizy oraz przedstawił strukturę rozprawy.

Rozdział drugi prezentuje krótki przegląd podstaw badań tekstologicznych (*Textlinguistische Grundlagen der Untersuchung*, tłum. tytułów rozdziałów Z. B.-H.). Oczywiście taki przegląd z natury rzeczy może być jedynie fragmentaryczny, zawiera jednak główne rysy omawianej problematyki.

Przedmiotem zainteresowań rozdziału trzeciego (str. 49-116) jest ukazanie inskrypcji nagrobnej w jej aspekcie genologicznym w kulturze europejskiej z perspektywy historycznej od czasów starożytnej Grecji aż do końca XVIII w. Autor przedstawia w nim również miejsce inskrypcji nagrobnej wśród innych tekstów epigraficznych oraz tekstów użytkowych z obszaru tanatologii.

Przygotowanie do analizy stanowi obszerny rozdział czwarty zatytułowany *Instrumentarium holistycznej analizy tekstu* (*Instrumentarium einer holistischen Textanalyse*) (str. 117-194). Autor podkreśla w nim kompleksowość i interdyscyplinarność podejścia analitycznego. Znajdujemy w nim szczegółowy opis poszczególnych płaszczyzn analizy.

Najobszerniejszy rozdział monografii, jej rozdział piąty, został zatytułowany *Część empiryczna* (*Empirischer Teil*) (str. 195-439). Czytelnik zapozna się w nim z analizą w skali makro i mikro, z włączeniem aspektów historycznych, stanowiących zasadniczy rys

monografii oraz istotnych dla badanego gatunku cech i zmieniających się konstelacji środków językowych.

Rozdział szósty (str. 441-457) zawiera uwagi końcowe i kreśli perspektywy badawcze. Zamieszczona w rozprawie obszerna bibliografia zawiera, co wynika z omawianych w rozprawie treści, pozycje nie tylko z zakresu językoznawstwa i jego subdyscyplin, lecz również z obszaru tanatologii oraz innych dziedzin.

Po krótkim naszkicowaniu tematyki poszczególnych rozdziałów zwrócę uwagę na te aspekty rozprawy, które wymagają moim zdaniem omówienia ze względu na ich wartość naukową, lub gdy konieczny wydaje się w odniesieniu do nich głos krytyczny.

W kontekście dyscypliny reprezentowanej przez Habilitanta trzeba stwierdzić, że genologia zorientowana historycznie jest dziś niezbyt często przedmiotem dociekań lingwistycznych, szczególnie wśród polskich germanistów istnieją nieliczne prace z tego zakresu, dobrze więc, że Autor poświęcił jej swą uwagę badawczą.

Już we wprowadzeniu zostały wyraźnie sformułowane trzy kompleksowe pytania badawcze dotyczące rozwoju inskrypcji nagrobnych z uwzględnieniem ich cech tekstologicznych, treściowych oraz semiotycznych. Habilitant zaakcentował w nim, że istotne jest uwzględnienie czynników wpływających na wskazane zmiany. Jako cel postawił sobie zbadanie specyfiki kulturowej inskrypcji odzwierciedlającej się w języku.

Autor ma świadomość, jak ważny jest dobór materiału badawczego zarówno pod względem ilościowym jak i z perspektywy metodologicznej. Słusznie przyjął r. 1780 jako początek okresu, z którego zaczerpnięto materiał, ponieważ stanowi on cezurę w historii cmentarzy i związanej z nimi kultury funeralnej.

W trakcie lektury rozdziału drugiego nasuwa się pytanie, czy przegląd dotyczący rozwoju lingwistyki tekstu jest w tej pracy rzeczywiście konieczny. Autor zdaje sobie sprawę z fragmentaryczności takiego ujęcia, czemu daje wyraz w przypisie 4. Sądzę, że bardziej przydatny byłby tu ogólny rozdział o charakterze genologicznym, w którym zostałyby uwzględnione również problemy rozwoju dyscypliny (lingwistyki tekstu) istotne dla całości rozprawy.

Rozdział 3 ma charakter sprawozdawczy; jego założeniem jest przedstawienie inskrypcji nagrobnej z różnych perspektyw. Zawiera więc nie tylko rys historyczny, lecz również prezentuje typologię tego gatunku z uwzględnieniem różnych kryteriów. Słusznie zwraca Autor uwagę na tzw. sieć tekstów, którą tworzą gatunki użytkowe z zakresu tanatologii oraz teksty epigraficzne; takie podejście jest w najnowszych badaniach coraz częściej postulowane

i akcentowane. Rozdział ten jest wartościowy ze względu na wielostronność ujęcia tematu śmierci i związanych z nią gatunków tekstu, czytelnik otrzymuje więc szeroko zakrojony obraz interesującej Autora problematyki. Nie zabrakło w nim nawet aspektów ludycznych – mam tu na myśli inskrypcję nagrobną jako element literatury rozrywkowej (por. podrozdział. 3.3.2.1.2).

Zaznaczyć należy, że Józef Jarosz dobrze panuje nad kompleksowością tematyki prezentowanej w tym rozdziale.

Nadając tytuł rozdziałowi czwartemu *Instrumentarium holistycznej analizy tekstu* (*Instrumentarium einer holistischen Textanalyse*) Autor, jak już zaznaczono, wyraźnie podkreśla interdyscyplinarny charakter rozprawy. Tak więc za konieczne uważa łączenie podejść, jak pisze, tradycyjnej lingwistyki tekstu z podstawami metodologicznymi teorii aktów mowy oraz spojrzeniami mediolingwistycznymi ze względu na powiązanie kodu werbalnego inskrypcji zamieszczonych na płytach nagrobnych sporządzonych z różnych materiałów. Podkreślić należy, że mediolingwistyka kojarzy się zwykle z nowymi mediami; włączając jej elementy do analiz tego gatunku Habilitant akcentuje jej znaczenie posługując się ujęciem medium w aspekcie historycznym, co należy uznać za istotne.

Autor monografii słusznie proponuje model o charakterze holistycznym, podążając za Rocco (2013), który mówi o modelu otwartym, dopasowanym do badanego materiału. Pierwsze podrozdziały, dotyczące sytuacji politycznej i gospodarczej, mają charakter faktograficzny. Kryterium sytuacji komunikacyjnej opiera się na założeniach pragmatycznie zorientowanej lingwistyki tekstu. W podrozdziale 4.3 Autor sięga po różne typologie inskrypcji nagrobnych, które powstały przy zastosowaniu zróżnicowanych kryteriów, m.in. strukturalnych, tekstologicznych, treściowych, pragmatycznych oraz semiotycznych. Analizą objął Habilitant 1380 inskrypcji nagrobnych, które zebrał na 16 niemieckich cmentarzach miejskich z kraju związkowego Saksonia. Autor ma świadomość badawczą w zakresie doboru materiału i jego selekcji, kryteria, którymi się kierował, są przekonujące. Zastosował w monografii konsekwentnie procedurę makro- i mikroanalityczną.

Habilitant wykazał świadomość wagi wielostronnego spojrzenia na badane teksty w ich zanurzeniu historycznym i w szeroko pojętym kontekście kulturowym. Wyniki badań ukazują splot wielu czynników manifestujący się w ostatecznym kształcie inskrypcji jako gatunku, w którym z czasem wiele wcześniej występujących w nim elementów ulega redukcji. Jako skrajny podano przykład inskrypcji nagrobnej zawierającej jedynie stopień pokrewieństwa, rok urodzenia i śmierci (str. 226). Dodać należy, że chodzi tu o zdrobnienie.

Oczywiście trudno oczekiwać całkowicie nowego modelu autorstwa Habilitanta, trzeba jednak zaznaczyć, że opracowany przez niego model zawiera podejścia i aspekty istotne dla najnowszych badań empirycznych w zakresie genologii. Analizy w rozdziale piątym zostały przeprowadzone w sposób konsekwentny, uwzględniono w nich płaszczyzny wymienione w powyższej krótkiej charakterystyce rozprawy.

Istotne jest tu pytanie, w jakim stopniu Habilitantowi udało się wnieść wkład do reprezentowanej przez niego dyscypliny. W odpowiedzi na nie zaakcentuję już niektóre z wymienionych cech monografii. Trzeba przede wszystkim stwierdzić, że rozprawa w sposób wielostronny ukazuje inskrypcje nagrobne jako gatunek tekstu z perspektywy diachronicznej oraz jego ewolucję i tym samym wypełnia lukę w badaniach w tym zakresie. Ponadto wskazuje dobitnie na historyczne uwarunkowania gatunku, o czym już była wcześniej mowa. Mimo że monografia poświęcona jest w sumie prostemu pod względem struktury gatunkowi, co na początku badań genologicznych było uzasadnione, obecnie jednak w literaturze przedmiotu poddaje się krytyce, postulując badanie tekstów o bardziej kompleksowej strukturze i treści (por. Adamzik 2001), jednak interdyscyplinarne podejście do tego gatunku, uwzględniające aspekt diachroniczny i zanurzenie kulturowe przemawia za zasadnością przeprowadzonych analiz. Wartość pracy wyraża się ponadto w tym, że Autor włączył aspekty medialne, o czym już wspomniano powyżej. Rozprawa ukazuje więc, że medialność jest kategorią przydatną w badaniach diachronicznych. W tym zakresie praca może być przykładem dla innych badaczy.

Habilitant zwrócił również uwagę na materialny wymiar tekstu (*Materilität* w ujęciu Ulli Fix 2008, 2009) i jego usytuowanie (*Situationalität*), co modyfikuje i poszerza kryteria/cechy tekstualności w odniesieniu do zaproponowanych w 1981 r. przez R. A. de Beaugrande i W. Dresslera kryteriów, które przez wielu badaczy były później relatywizowane i modyfikowane. Podczas krytycznej lektury tego tekstu pojawić może się pytanie, czy była potrzeba aż tak szczegółowego opracowania danych ilościowych w formie tabelarycznej. Wynika to zapewne z dążenia Autora do rzetelnego ujęcia tego kompleksowego zagadnienia. Czytelnik mniej nimi zainteresowany może je jednak opuścić, poza tym znajdzie syntetyczne podsumowanie wyników badań w rozdziale szóstym.

Na marginesie dodam, że na str. 442 tego podsumowania jest mowa o brakujących środkach koherencji, chodzi tam jednak o środki kohezji (np. spójniki, osobowe formy czasownika itd.). Natomiast zamieszczone na str. 445 stwierdzenie, że konstrukcje z czasownikami wymienionymi w punkcie 2 wyrażają działanie, jest zbyt dużą generalizacją.

Omawiana tu monografia może ze względu na swój interdyscyplinarny charakter zainteresować nie tylko językoznawców (głównie tekstologów), lecz również tanatologów, kulturoznawców czy religioznawców.

Praca wykonana przez Habilitanta wymagała dużego nakładu czasu i skrupulatności badawczej. Pozyskanie inskrypcji nagrobnych wiązało się oczywiście z wielokrotnym odwiedzaniem cmentarzy i sporządzaniem zdjęć nagrobków.

Wymienione tu cechy przedłożonej do oceny monografii sprawiają, że wnosi ona wkład do rozwoju dyscypliny *językoznawstwo*, a szczegółowo ujmując, do genologii historycznej.

W aspekcie genologicznym warto by było w przyszłości poświęcić uwagę zanurzeniu tekstów o charakterze funeralnym w sieci tekstów (w aspekcie empirycznym), najlepiej w ujęciu kontrastywnym. Habilitant pisze zresztą w swej o tym rozprawie; taką potrzebą zaznacza również kreśląc perspektywy badawcze. Na marginesie dodam, że z tego właśnie zakresu Habilitant opublikował artykuł *Grabinschriften im Textsortennetz* (por. spis publikacji).

Ocena pozostałego dorobku naukowego i działalności Habilitanta

Dorobek naukowy Józefa Jarosza jest bogaty. Habilitant opublikował trzy monografie, jest ponadto autorem 56 artykułów i rozdziałów w monografiach zbiorowych (w tym 4 publikacji współautorskie). Dominują wśród nich artykuły opublikowane w polskich punktowanych czasopismach naukowych, w tym jedno z listy ERIH (*Folia Scandinavica Posnaniensia*, 7 publikacji). Są to bez wątpienia imponujące liczby; dodać tu należy, że oprócz dwóch rozdziałów w monografiach wszystkie pozostałe ukazały się po uzyskaniu przez Habilitanta stopnia doktora. Rozdziały w recenzowanych monografiach zbiorowych zostały wydane zarówno w kraju jak i za granicą. Habilitant otwiera się więc na środowisko naukowe. Oprócz tego dr Józef Jarosz ma w swym dorobku współautorstwo dwóch podręczników, współautorstwo słownika duńsko-polskiego, 10 recenzji, 1 sprawozdanie z konferencji, wywiad, esej i biogram, 4 współredakcje naukowe oraz jeden przekład tekstu naukowego. Oprócz tego opublikował tłumaczenia kilku krótkich tekstów literackich.

Wśród ośmiu prac redakcyjnych Habilitanta zasługujących na uwagę ze względu na swą różnorodność, są cztery prace językoznawcze, przygotowane z innymi współredaktorami (w tym antologia tłumaczeń), co ciekawe dwie z nich to antologie poezji oraz przewodnik po Danii o przyciągającym tytule *Marzenia o Danii*. Inny przewodnik po pewnym królestwie, które Józef Jarosz zredagował samodzielnie.

Nie można też pominąć faktu, iż Habilitant jest współzałożycielem i współredaktorem serii *Breslauer Studien zur Medienlinguistik/ Wrocławskie Studia z Lingwistyki Mediów* ukazujące się w wydawnictwie Atut/ Neisse Verlag Wrocław – Dresden.

Warto przypomnieć, że swą pracę naukową Habilitant rozpoczął od zagadnień gramatycznych i translatologicznych (rozprawa doktorska), następnie zajął się tematyką translatologiczną, leksykologiczną i leksykograficzną oraz poszerzył swój zakres badań, włączając do nich problemy genologiczne. Taka droga badawcza jest korzystna dla pracy naukowej, bo daje możliwość szerszej perspektywy, szczególnie gdy badania uprawia się z uwzględnieniem aspektów diachronicznych.

Dorobek naukowy Józefa Jarosza po uzyskaniu stopnia doktora obejmuje kilka kręgów tematycznych w zakresie językoznawstwa germanistycznego i skandynawistyki. Są to przede wszystkim lingwistyka tekstu (w aspekcie genologicznym), wybrane aspekty translatoryki odnoszące się do analizy ekwiwalentów w trzech językach: polskim, duńskim i niemieckim, historia badań skandynawistycznych na Uniwersytecie Wrocławskim, paremiologia, paremiografia i frazeologia duńska, lingwistyka tekstu, leksykografia, leksykologia oraz onomastyka.

Prace, które otrzymałam do oceny, świadczą o zainteresowaniu Habilitanta aspektami historycznymi i kulturowymi badanych jednostek i zjawisk językowych. Są napisane poprawnie i w przystępny sposób. Józef Jarosz zajął się ponadto historią badań skandynawistycznych na Uniwersytecie Wrocławskim i przedstawił sylwetki uczonych związanych ze Skandynawią od r. 1811 po czasy współczesne, co dobrze wpisuje się w nurt badań nad historią uniwersytetu. Opracował również bibliografię badań skandynawistycznych na Uwr.

Problematykę zawartą w ocenianej tu monografii porusza Habilitant w odniesieniu do duńskich tekstów tego samego gatunku w swym artykule pt. *O zmianach w treści, formie i funkcji duńskich inskrypcji nagrobnych*, stosując również podejście diachroniczne (korpus 250 tekstów z okresu 1770-2003). Dodać należy, że tematyka inskrypcji nagrobnych poruszona została jeszcze w innych pracach Habilitanta; wymienię tu rozdział w monografii, w którym opisano motywy marynistyczne w inskrypcjach niemieckich i duńskich (*Martime Motive in deutschen und dänischen Grabinschriften*). Autora interesują też aspekty perswazyjne w tym gatunku w kulturze duńskiej i niemieckiej. Podejście kontrastywne w zakresie porównań polsko-duńskich i polsko-niemieckich oraz duńsko-niemieckich jest obecne w kilku pracach Habilitanta, co w przypadku polskiego badacza jest wartościowym rysem jego dorobku.

Epitafia pochodzące ze Starego Cmentarza Żydowskiego we Wrocławiu stały się tematem kolejnego artykułu, poruszającego problem konwencji i oryginalności inskrypcji.

Z zagadnień leksykologicznych interesują Józefa Jarosza tautonimy, formy bliźniacze, przysłowia (te ostatnie w aspekcie tłumaczeniowym) oraz archaizmy, w tym archaizmy prawne.

Jeden tekst o profilu leksykograficznym poświęcił hasłom słownikowym, inny z kolei, polonikom w duńskich słownikach monolingwalnych.

Habilitant zajął się ponadto onomastyką literacką w duńskim, niemieckim i rosyjskim przekładzie powieści W.S. Reymonta *Chłopi*.

Z tematyki współczesnej wymienię tu artykuł Józefa Jarosza dotyczący języka migrantów w tłumaczeniu filmu: *Migrantensprache in der Translation am Beispiel einer Filmübersetzung*.

Oprócz powyższej tematyki Habilitant porusza jeszcze problematykę użycie języka w tekstach prawnych. Pojedyncze krótsze prace odnoszą się zagadnień gramatycznych lub wybranego gatunku literackiego (psalm), blog w internecie.

Podsumowując wyniki badań zamieszczone w pracach Józefa Jarosza warto zauważyć, że ich mocną stroną jest prezentowanie ciekawie dobranych przykładów, będących egzemplifikacją opisywanych zjawisk i przekonujących analiz, na ile to jest możliwe w krótkich tekstach. Krótsze prace Habilitanta, podobnie jak jego monografia, mają najczęściej odniesienie diachroniczne i kulturowe, co należy uznać za ich ważną cechę, biorąc pod uwagę panujące we współczesnych badaniach podejścia synchroniczne. Ich celem jest odniesienie języka (w jego użyciu) do historii, oczywiście z uwzględnieniem współczesnych podejść.

Dobrze, że niektóre prace zostały opublikowane w języku polskim, bo dają one możliwość zapoznania się z prezentowaną przez Habilitanta tematyką również gronu odbiorców, którzy nie znają języka niemieckiego.

Dodać też należy, że Habilitant pełni funkcję zewnętrznego recenzenta wydawniczego dwóch czasopism: *Folia Scandinavica Posnaniensia* oraz *Legilingwistyka porównawcza. Comparative Legilinguistics. International Journal of Legal Communication*.

Imponująca jest aktywność dr. Józefa Jarosza dotycząca jego udziału w konferencjach naukowych (45), w tym międzynarodowych (zarówno w kraju jak i za granicą, nie tylko w krajach niemieckojęzycznych i w Danii), na których miał okazję prezentować wyniki swych badań. Uczestniczył również w pięciu konferencjach bez referatu.

Warto też wspomnieć o dziewięciu pobytach stypendialnych i badawczych Habilitanta na niemieckich uniwersytetach oraz o dwóch pobytach stypendialnych i trzech kursach językowych w Danii.

Na uwagę zasługuje również działalność organizacyjna dr. Józefa Jarosza. Od 2006 roku jest członkiem komitetu organizacyjnego konferencji *Linguistische Treffen in Wrocław* (5 edycji), w 2013 r. był natomiast współorganizatorem międzynarodowej konferencji *Text und Bild* w Instytucie Filologii Germańskiej.

Dr Józef Jarosz ukończył w 2003 r. studia podyplomowe na kierunku informatyka na Uniwersytecie Wrocławskim.

Dwukrotnie był wykonawcą projektu restrukturyzacyjnego na Wydziale Filologicznym UWr (2013-2015 oraz 2016-2017, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Działalność dydaktyczna Habilitanta obejmuje różnorodne zakresy. Prowadził on wykłady z teorii przekładu, konwersatorium z terminologii badawczej (przekładoznawstwo: wprowadzenie do badań skandynawistycznych), proseminarium z semantyki kognitywnej, seminarium licencjackie – był promotorem ponad 30 prac licencjackich oraz ćwiczenia o zróżnicowanej tematyce. Niektóre zajęcia dotyczyły języka duńskiego.

Przez rok dr Józef Jarosz pracował w Wyższej Szkole Filologicznej we Wrocławiu (wykład z morfologii i składni języka niemieckiego oraz ćwiczenia z gramatyki praktycznej).

Prowadził również zajęcia dydaktyczne za granicą w na uniwersytetach w Paryżu oraz w Budapeszcie.

Warto nadmienić, że Habilitant jest bardzo aktywnym opiekunem Naukowego Koła Tłumaczy Języka Duńskiego, które może się poszczycić różnorodną działalnością nie tylko tłumaczeniową, lecz również z zakresu kultury, jak również publikacjami (por. autoreferat).

Dr Józef Jarosz prowadzi ponadto działalność popularyzatorską wygłaszając wykłady gościnne w szkołach średnich. Był też współorganizatorem warsztatów oraz Konkursu Germanistycznego dla uczniów szkół średnich na Dolnym Śląsku.

Habilitant rozwija również inne formy aktywności, których nie będę tu szczegółowo wymieniać (por. autoreferat), napiszę tylko o jednej z nich, o opracowaniu programu specjalizacji skandynawistycznej i utworzenie specjalizacji o tym profilu na studiach magisterskich.

Konkluzja

Z powyższych danych wyłania się obraz Habilitanta jako osoby wyjątkowo aktywnej na polu działalności naukowej, ma on też zasługi w zakresie działalności dydaktycznej i organizacyjnej. Dr Józef Jarosz daje w swym dorobku wyraz świadomości ścisłego związku języka, kultury i historii, a w pracach kontrastywnych operuje porównaniami z użyciem języka polskiego, niemieckiego i duńskiego, jest więc w wybranych zakresach badań pośrednikiem między kulturami. W swej monografii poddanej tutaj ocenie, ukazuje, że ujęcie diachroniczne warto powiązać ze spojrzeniami mediolingwistyki, mimo że przedmiot badań nie dotyczy medialności w nowoczesnej odsłonie.

Wyrażam więc przekonanie, że dotychczasowy dorobek naukowy i inne formy aktywności Habilitanta odpowiadają kryteriom określonym w art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule [...] i uzasadniają nadanie mu stopnia doktora habilitowanego z zakresu językoznawstwa.

prof. dr hab. Zofia Bilut-Homplewicz